

Statut

750

GODINA DUBROVAČKOG STATUTA
ANNIVERSARY OF THE STATUTE
OF DUBROVNIK

U prisutnosti nositeljâ vlasti i uz odobravanje puka okupljenog na glas zvona, Dubrovački statut proglašen je i stupio na snagu 29. svibnja 1272. Kroz čitavih pet stoljeća (do pada Republike 1808.) ostao je temelj pravnog poretka te postao snažan simbol dubrovačkog kolektivnog identiteta i državnosti.

Uz konkretna rješenja za potrebe lokalne zajednice, u njega je ugrađena trojaka tradicija: urbana kultura mediteranskih gradova, načela razborite uprave formulirana u političkoj misli i praksi 13. stoljeća i, ponajprije, moćna europska pravna baština, koja je u srednjem vijeku izrasla na podlozi rimskog i kanonskog prava.

Tekst Statuta pisan je na latinskom jeziku i tek u novije vrijeme doživio je svoje prijevode na hrvatski i engleski. Svojim odredbama o funkcioniranju uprave i sudskim postupcima, o obitelji i nasljeđivanju, o zločinima i kaznama, o izazovima pomorstva i urbanom životu, dubrovački statut idealan vodič u rana stoljeća dubrovačke i europske pravne kulture i živopisan izvor o svakodnevici jednog srednjovjekovnog sredozemnog grada.

Gradsko vijeće Grada Dubrovnika na svojoj 5. sjednici održanoj 27. listopada 2021. proglasilo je 2022. godinu Godinom Dubrovačkog statuta.

Uz organizatore, Grad Dubrovnik, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Državni arhiv u Dubrovniku i Turističku zajednicu grada Dubrovnika, u program obilježavanja ove značajne obljetnice uključili su se i brojni partneri poput Dubrovačkih muzeja, Dubrovačkih knjižnica, Kazališta Marina Držića, Dubrovačkog simfonijskog orkestra, Folklornog ansambla Lindo, Dubrovačke baštine, Sveučilišta u Dubrovniku - Studija povijesti Jadrana i Mediterana, Umjetničke škole Luke Sorkočevića.

PROGRAM

SREDIŠNJE DOGAĐANJE

29. svibnja 2022.

Palača Sponza u 20 sati

Središnja proslava Godine Statuta

Dubrovački statut – vodič kroz pravni sustav i dubrovačku svakodnevicu 13. stoljeća

Predavanje akademkinje Nella Lonze i otvorenje središnje izložbe

Akademkinja Nella Lonza u predavanju će prikazati genezu dubrovačkog statutarnog prava, utjecaje i srodnosti s drugim pravnim sustavima, ukazati na tragove njegove primjene koja je trajala preko 500 godina, podcrtati simbolično značenje tog zbornika za kolektivni identitet Dubrovačke Republike te istaknuti jedinstvenu vrijednost Statuta kao vrela o dubrovačkoj srednjovjekovnoj svakodnevici koje sadrži.

Na izložbi koju će pripremiti akademkinja Nella Lonza i zaposlenici Državnog arhiva u Dubrovniku bit će prikazani najvažniji rukopisi Statuta, ali i izvodi iz dokumenata koji ilustriraju formiranje dubrovačkog statutarnog prava, povezanost s nekim drugim statutima, rimskim i kanonskim pravom, a predočit će se i primjere iz dugog razdoblja kada je Statut bio na snazi kao osnovni pravni zbornik Dubrovačke Republike te biljeg njezine državnosti i identiteta. Izložbu će pratiti dvojezični katalog.

organizatori programa: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Državni arhiv u Dubrovniku, Kazalište Marina Držića

ispred Sponze u 21 sat

Prigodni umjetnički program

Dubrovački simfonijski orkestar, Folklorni ansambl Lindo

OSTALA DOGAĐANJA

19. veljače - 30. travnja 2022. godine

povijesna jezgra Dubrovnika

Tematski razgled Grada 750 godina Statuta grada Dubrovnika

Tematski razgled Grada, koji vodi autorica i vodičica Lidija Begić, organizira se besplatno za posjetitelje i građane, svake subote u 10 sati na hrvatskom jeziku i u 12 sati na engleskom jeziku

organizatori programa: Turistička zajednica Grada Dubrovnika

15. travnja 2022. U 10 sati

Svečani salon Grada Dubrovnika

Prijem zapovjednika broda Norwegian Star

Gradonačelnik Grada Dubrovnika uručit će kapetanu Statut Dubrovnika iz 1272. po uzoru na običaj darivanja prvog broda koji je o Uskrsu uplovljavao u Dubrovnik

22. travnja u 18 sati

Znanstvena knjižnica

Predavanje Mirze Hebiba *Dubrovački statut i koncept slobode*

organizatori programa: Dubrovačke knjižnice

22. travnja - 27. svibnja

Statut iz 1272. – nadahnuće za 2022.

Kampanja na društvenim mrežama, tri objave iz Statuta tjedno - ponedjeljkom, srijedom i petkom
organizatori programa: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Dubrovačka baština

od 18. svibnja 2022., svaki dan, osim srijede, od 9 do 18 sati

Knežev dvor

Statut u kamenu: Pravo i pravda u Kneževu dvoru

Ikonografski prikazi kroz žive scene suđenja koje su se do 15. stoljeća odvijale na javnom prostoru trijema, kao i zatvori i tamnice za izvršenje izrečene kazne, svjedoče o učinkovitosti dubrovačkog sudstva u kojima se isprepliću motivi pravde s idealima građanskih dužnosti. Izložbom *in situ* posebno će biti istaknuti Polukapitel pravde, Prikaz pravednosti u suđenju, Anđeo razboritosti, Obliti privatorum publica curate, Salomonov sud, Eskulapov kapitel.

organizatori programa: Dubrovački muzeji, Zavod za povijesne znanosti HAZU

svibanj-lipanj 2022.

Galerija mladih Umjetničke škole Luke Sorkočevića

Radionica s izložbom Likovna baština Statuta

Pored povijesnog, pravnog i općenito društvenog aspekta, učenici će se baviti metodologijom nastanka artefakta, s naročitim akcentom na materijale i proces nastanka likovnih sadržaja, iluminacije. Istražit će se i kako i koliko kulturno-povijesno nasljeđe može biti integrirano u aktualni trenutak, odnosno koliko je razumljivo mladima. Konačni radovi bit će izloženi u lipnju.

organizatori programa: Umjetnička škola Luke Sorkočevića, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Državni arhiv u Dubrovniku

svibanj i prosinac 2022.

Čitaonica Državnog arhiva u Dubrovniku

Radionice Statut i svakodnevnica: obilježavanje 750 godina Statuta

Radionice će voditi docentice Jasenka Maslek i Irena Ipšić sa Sveučilišta u Dubrovniku, a namijenjene su maturantima dubrovačkih srednjih škola i studentima preddiplomskog studija „Povijest Jadrana i Mediterana“ Sveučilišta u Dubrovniku.

organizatori programa: Sveučilište u Dubrovniku-Studij Povijest Jadrana i Mediterana, Državni arhiv u Dubrovniku

8. kolovoza 2022. u 21.30

Knežev dvor

Liber Statutorum Civitatis Ragusii

U intrigantnoj scenskoj formi članovi Festivalskog dramskog ansambla, te zainteresirani građani uprizzorit će kako je Statut nastajao i živio sa zajednicom kojoj pripada te kako je odražavao mit od Dubrovačkoj Republici.

organizator programa: Dubrovačke ljetne igre

rujan – listopad 2022.

Lazareti

Ciklus predavanja o Statutu

Znanstvenici Zavoda za povijesne znanosti HAZU i gosti održat će niz od 8 predavanja o Statutu za širu publiku. Predavanja su tematski podijeljena prema pravnim područjima i održavat će se jednom tjedno u Lazaretima.

organizatori programa: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Dubrovačka baština